

RESTITUTIO IN INTEGRUM

Kölcsey Ferenc (1790–1838)

Vigasztalás

*Nyögsz, ah, ha nemzetek felett
A sors bút hozva száll,
S küzdő reményök cél helyett
Újabb veszélyt talál;
S ha a szabadságért folyt vér
Átok leend, s a pályabér
Vagy járom vagy halál!*

*Mi haszna bú? mi haszna gond?
Törvényt ki szab s határt?
Szerencse köt, szerencse bont,
S vakon használ vagy árt.
Ki éjt s napot fáradva tölt,
Ki nyugszik és kart karba ölt,
Együtt lát hasznot s kárt.*

*Hát mért törődöl a világ
Sorsán, maroknyi por?
Szárad s kihajt a szőlőág,
Lesz ősszel újra bor.
S kedved ha most mámorba fúl,
Alvás után feljőzanúl,
S kerül megint a sor.*

*Kis csolnak, ah, csak életünk,
A sors az Óceán;
Most szép partokra köthetünk,
Majd hullám mérge hány.
De kedvezőn lengő szelet,
S dörgő vést a csolnak felett
Tűr a bölcs egyformán!*

Cseke, 1824. március

Zsarnok

Virtus s igazság zengtek nyelveden,
De gyűlölte mindkettőt szived;
Csak leple volt hatalmad búneidnek,
S szádban a törvény átok leve.
Ezüstkehelyt ürített a gonosz asztalodnál,
Kivül az ajtón sirt az üldözött.
Még egy falatja volt az éhező szegénynek,
S elrablottad azt;
Avult fedél óvá még a szelektől,
Hideg vérrel hajtád ki onnan is.
Hajh bujdosott az ősi lakhelyéről,
Sápadt neje
Keblében vitte kisdédét, s panaszát
Poroszlód azt korbáccsal ölte el!
S terád bízott-e ezreknek boldogsága,
Hogy árulhasd pénzért véröket?
S neked ád majd márványt s nagy nevet a hízelkedés
O Rabló, sírodon?

Cseke, 1823. április

Tanács

Hogyha pályád ellenébe
Küzd az álnok vad gögjébe,
S tört hány minden lépteden;
S nincs ki nyújtson hív oltalmat
Vészhozó ösvényeden:
Menj! s temesd el bús fájdalmad
Hol reád vár szent magány;
S vonj korlátot álmaidból,
S alkoss ideáljaidból
Szébb világot alkonyán.

Cseke, 1824. február

Géniusz száll...

*Géniusz száll az énekes mellébe,
Mely szelíden ömlő dalra hív:
Elmerülvén lantja zengzetébe
Szíveket ragadni égi mív!
Mint zefír lágy szárnya zúg fölettünk
Bükkje sátorából szép dala,
S Hesperidák kertjeként mellettünk
Rózsaberkek nyílnak általa.*

*Gyül s borong az érzelem reája
Felleként, mely nyári napra jó;
Felderül a gondolat fáklyája,
S mint szivárvány, a dal áll elő,
S fénykörének messze csillogtában,
A merengve néző szem előtt,
Ég ragyogva színes pompájában,
Melyet égi sugarakból szőtt.*

*Boldog, akit isteneink szeretnek,
És teremtő szellem ajkán leng,
S karja közt a nyájas képzeletnek
Ideálok bájhonába reng!
Századokká nyúl ki pillantatja,
S felderül a kétes messzeség,
Enyhe fényt kap a bú csillagzatja,
S Hesperusként rózsaszínben ég.*

*Istenülő! földi szellemében
Gúnyol a gög téged álnokúl.
Vesd meg ötlet lelked szép hevében,
Álragyogvány fénye, mely kimúl.
S szállj királyi sasként égi pályán,
Szárnyaidnak nyíl szokatlan út,
S homlokodra túl a föld homályán,
Nyersz jutalmúl csillagkoszorút.*

Álmosd, 1812. szeptember és Cseke, 1824. február